

Vas. Paaterin kirkko. Keskellä opiskeluaikainen kipsiveistos, om. Pirkko Huttunen-Nieminen. Oikealla Seitsemän veljestä Paaterin tuvassa, kuva Pentti Potkonen.

KAIKKIALLA ON KAUNEUTTA – kuvanveistäjä Eva Rynnänen Aikamoinen ”hommahyölä”

Eva Rynnänen kirjoitti keväällä 1974 Amos Andersonin taidemuseon näyttelyn koostamisesta, että kyseessä oli aikamoinen hommahyölä. Lastut lentelivät Paaterin tuvassa ja teokset matkasivat Helsinkiin. Jo ensimmäisen viikon aikana näyttelyyn tutustui yli 5000 vierasta. Eva kohosi kertaheitolla maakuntatason taiteilijasta valtakunnallisesti tunnetuksi kuvanveistäjäksi. Teoksia matkasi myös valtakunnan rajojen ulkopuolelle. Eva astui korpjen kätköistä julkisuuteen. Vuonislahden Taiteilijatalo ry alkoi kesällä 2014 koota muistitietoa Evasta, Paavosta ja Paaterista. Aikomuksena oli julkaista Evan merkkivuoden kunniaksi pieni kirjanen ”Eva Rynnänen – kuvanveistäjä korpjen kätköistä”. Saimme jatkuvasti yhteydenottoja ja toinen toistaan mielenkiintoisempia tarinoita. Minusta näytti tulleen kirjan toimittaja. Syksyllä kokosimme Lieksasta pienen ”Eva-tehotiimin” ja suuntasimme Vieremälle. Saimme Evan syntymäpäitajässä lämpimän vastaanoton ja sovimme yhteistyöstä.

Innostuin koluamaan arkistoja ja varsinainen aarre löytyikin Joensuun maakunta-arkistosta, peukalohangallinen Evan kirjoja

vuosilta 1942-1967. Niitä tutkiessa vierähti kolme päivää. Pielisen museon valmisteli syksystä 2014 Evan merkkivuoden näyttelyä ja yhteistyö amanuenssi, vt. johtaja Katri Tolosen kanssa tiivistyi. Perinteentutkijalle museopuolen asiantuntemus on ollut tuki ja turva.

Kirsikka Leino esitti idean Eva-teatterista ja laitto käsikirjoituksen luettavaksi. Teksti oli hienosti laadittu - luin sitä pala kurkussa, teatteriesityksestä tulee taatusti vaikuttava. Samalla Kirsikka tekee teatteriproduktiosta oman opinnäytetyönsä Centria-ammattikorkeakouluun.

Syksyllä puoleeni kääntyi Karelia-ammattikorkeakoulun opiskelija Veera Turunen, joka suunnitteli opinnäytetyön tekemistä Evan merkkivuoden tapahtumista. Veera on ollut oppaana Paaterissa, joten teema on hänelle omakohtaisesti tuttu. Veeran opinnäytetyö valmistuu vuoden 2015 lopussa.

Saimme lopulta aineistoa kirjaan yli viideltäkymmeneltä henkilöltä. Kevään 2015 ahersin taiteilijaresidenssi Hupelissa. Siellä sain rauhassa levitellä materiaalia, koota ensin ajatuksia ja sen jälkeen tekstiä. Välillä

piipahdin ”filistelemässä” Paaterissa. Aineiston kommentoijakin sain aika pienellä houkuttelulla mukaan. Idea taiteilijasta ja hänen taiteestaan kertovasta tarinakirjasta toteutui. Yhteistyö on voimaa!

Teoksen taiton on tehnyt Leea Wasenius, joka innostui ideasta, ”Evahan on meidän kaikkien Pohjois-Karjalan naistaiteilijoiden äiti!”

Kirjan kuvamateriaali on koottu yksittäisten ihmisten lähettämistä kuvista ja arkistojen aarteista. Lisäksi Pentti Potkonen kuvasi keväällä 2015 Evan Pohjois-Karjalassa olevia teoksia. Ajatus pienestä kirjasta muuttui 160-sivuiseksi kirjaksi, jonka lopussa on yhteenvedot englanniksi, saksaksi ja venäjäksi. Evan elämässä, ja koko tuotannossa korostuu kauneuden ja harmonian etsintä. Siispä kirjan nimikin vaihtui muotoon ”Kaikkiällä on kauneutta – kuvanveistäjä Eva Rynnänen”.

Antoisia luku- ja katseluhetkiä toivotellen,

Sirpa Sulopuisto
kirjan toimittaja
Vuonislahden Taiteilijatalo ry

Eva vanhassa saunamökissä.

Kesällä 2012 olin opiskellut vuoden Kokkolassa esittävän taiteen linjalla teatteri-ilmaisun ohjaajaksi. Eräänä heinäkuuisena päivänä vierailin Paaterissa, Eva ja Paavo Rynnäsen taiteilijakodissa sukulaisten kanssa jokakesäisen perinteemme mukaisesti. Ajatus Eva Rynnäsen elämää käsittelevästä näytelmästä syntyi tuona heinäkuuisena päivänä vuonna 2012. Evan mies Paavo Rynnänen on isosetäni ja ajattelin, että tulevana teatteri-ilmaisun ohjaajana olisi suuri kunnia valmistaa esitys Rynnästen elämäntyöstä jonakin päivänä.

Esityksen aika koittikin paljon odotettua aiemmin. Syksyllä 2014 Sirpa (Vuonislahden Taiteilijatalon sihteeri) haastatteli sukulaisiani Eva Rynnäsen satavuotisjuhlavuoden kunniaksi kirjoittamaansa kirjaa varten. Tapaamisesta Sirpan kanssa alkoi yhteistyö Vuonislahden Taiteilijatalon kanssa, sekä Puun sydämen laulun käsikirjoitusprosessi.

Puun sydämen laulun työryhmä muodostui talven 2015 aikana. Työryhmä muodostuu nuorista ammatti- ja harrastajaisintyijistä. Näytelmän Evana nähdään

Sara Lammi ja Paavona Mikko Jormakka. Näytelmä kuvaa Evan ja puun läheistä, voisin sanoa jopa taianomaista suhdetta ja esityksessä puulle hahmon antaa tanssija Maarit Rynnänen.

Näytelmän musiikista vastaa musiikin opiskelija Tiina Puumalainen upealla kanteleen soitollaan. Näytelmän teemoiksi ovat nousseet oman tien löytäminen, elämän kunnioittaminen ja luonnon kauneus.

Musiikkia, tanssia ja teatteria yhdistävä esitys kertoo Eva Rynnäsen elämänvaiheista, sekä taiteilijan intohimoisesta suhteesta puuhun.

Puun sydämen laulu on ollut minulle suurenmoinen matka Eva ja Paavo Rynnäsen elämään, mutta myös matka sukuni tarinoin, sekä itseäni teatteri-ilmaisun ohjaajana. Olen kiitollinen, että olen saanut tutustua Evaan ja Paavon tarinoiden, lehtiartikkelien, sekä kirjeiden kautta, sillä minulla ei ole muistikuvia heistä. On suuri kunnia päättää neljän vuoden opiskelu juuri tähän taiteelliseen prosessiin, Puun sydämen lauluun. Esitysaika sivulla 4.

Kirsikka Leino